

Handläggare
Maria Blomberg
kanslichef
Kommunledningsförvaltningen
0140-687 45
maria.blomberg@tranas.se

Mottagare
Kommunfullmäktige

Flytt av ansvar för alkohol- och tobakshandläggning från socialnämnden till bygg- och miljönämnden

Förvaltningens förslag till beslut

- att** flytta det kommunala ansvaret för myndighetsutövning avseende handel med alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel från socialnämnd till bygg- och miljönämnd från och med 1 januari 2025, samt
- att** justering av ramar till följd av beslutet görs i samband med budgetbeslut för 2025.

Sammanfattning

Ett av kommunens ansvar är att bedriva myndighetsutövning avseende handel med alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel. Detta ansvar, som förenklat kallas för alkohol- och tobakshandläggning, har kommunfullmäktige delegerat till socialnämnden.

Alkohol- och tobakshandläggningen är ett relativt begränsat kommunalt ansvar vad gäller arbetets omfattning. Kompetensen som krävs och karaktären på handläggningen skiljer sig från all annan myndighetsutövning som åligger socialnämnden. Konsekvensen är att socialnämnden har svårt att säkerställa verkställandet av sitt ansvar på ett resurseffektivt sätt.

Socialförvaltningen anser att alkohol- och tobakshandläggningen till sitt arbetsinnehåll och kompetensområde är närmare besläktat med den handläggning och det tillsynsarbete som åligger bygg- och miljönämnden. Socialnämnden föreslår därför att ansvaret för alkohol- och tobakshandläggningen flyttas från socialnämnden till bygg- och miljönämnden för att öka möjligheterna för Tranås kommun att på ett kostnadseffektivt sätt säkerställa verkställandet av sitt kommunala ansvar.

Bygg- och miljönämnden är positiv till förslaget under förutsättning att nämnden får full ekonomisk täckning för en heltidstjänst.

Kommunledningsförvaltningen föreslår därför att ansvaret för alkohol- och

tobakshandläggningen flyttas från socialnämnden till bygg- och miljönämnden från och med 1 januari 2025.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden föreslår att ansvaret för tillsyn och prövning av försäljning av alkohol, tobak och nikotinprodukter samt receptfria läkemedel flyttas från socialnämnden till bygg- och miljönämnden. Socialnämnden anser att de inte kostnadseffektivt kan säkerställa verkställandet av sitt kommunala ansvar och att handläggning och tillsyn är närmare besläktat med den myndighetsutövning som åligger bygg- och miljönämnden.

Bygg- och miljönämnden ställer sig positiv till förslaget under förutsättning att nämnden får full ekonomisk täckning för en heltidstjänst. Nämnden anser också att frågan om tjänsten kan köpas av annan kommun bör utredas.

Kommunledningsförvaltningen har undersökt samarbeten med grannkommunerna utan att hitta en bra lösning. Kommunledningsförvaltningen föreslår därför att ansvaret för alkohol- och tobakshandläggningen flyttas från socialnämnden till bygg- och miljönämnden från och med 1 januari 2025.

Samråd

Fackliga parter inom socialnämnden har informerats om situationen och att socialförvaltningen undersöker andra lösningar. Samverkan med fackliga representanter kommer att genomföras först om kommunfullmäktige bifaller förslaget. Ekonomichefen samråder om den ekonomiska lösningen med bygg- och miljöchef och socialchef.

Ekonomi

Finansiering sker inom befintliga ramar. Reglering av ramar sker i samband med budgetbeslut för budget 2025.

Lagstöd

Kommunallag (2017:725)

Alkohollag (2010:1622)

Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel

Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande kommunledningsförvaltningen 2024-06-18
Socialnämndens beslut

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse
Socialförvaltningens behovsutredning
Bygg- och miljönämndens beslut
Bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Diariet
Socialnämnden
Bygg- och miljönämnden

Kommunledningsförvaltningen

Pär Thudeen
kommundirektör

Maria Blomberg
kanslichef